

Sus Morré was na zijn onderhoud met Cartouche over de drie spookgestalten, onmiddellijk naar huis gegaan.

Zijn vader zat somber in een hoek.

— Eindelijk terug, vader? vroeg hij.

— Ja, jongen, eindelijk...

— En morgen gaat ge weer naar Antwerpen, ge kondt er wel gebleven zijn.

— 't Is waar! Och, 't leven begint me zwaar te vallen, jongen.

— Zo droefgeestig! En waar is Louise... wil ze niet terugkomen?

— Neen... en ze heeft gelijk, ja, bij alle duivels, ze heeft gelijk!

— Ze heeft zeker gelijk, stemde vrouw Morré toe. Is dat een leven hier!

— We zitten er in en kunnen er niet meer uit, hernam de oude.

— Toe, toe, ons leven is zo slecht niet! riep de zoon, luchtig. Waar was Louise?

— In een rijk huis.

— Als meid?

— Ik weet het niet, luister!

1981 (1980)

BAKELANDT

**HET
RODE
SPOOR**

© 1981 by [illegible]

En de oude Morré vertelde alles wat hem overkomen was, in de tuin van de burggraaf.

Sus luisterde met de meeste belangstelling.

— Vader, zei hij dan, Louise is mijn zuster niet.

De vader ontstelde.

— Wat zegt ge? mompelde hij.

— Dat Louise mijn zuster niet is.

— Welke dwaze praat vertelt ge nu?

— Vader, ik wil de waarheid weten. Ik ben toch geen kind meer.

— Wie heeft u die onzin in 't hoofd gestoken?

— Ik heb het reeds lang gedacht.

— Maar, Sus toch!

— Vader, vertel me alles.

— Vertel het hem maar, zei de vrouw.

— Welnu, ik zal het doen. Neen, Sus, Louise is mijn kind niet, maar de dochter van mijn vriend Blooteknie.

— Ik heb die naam nooit gehoord.

— Neen, weinigen kennen hem hier op de heide. Blooteknie was een binder; wij gingen samen uit en waren de beste vrienden. Hij had twee kinderen, Louise en nog een meisje.

— Waar is die tweede dochter dan?

— Herinnert gij u Siska van de Beerselschrans? vroeg Morré ontroerd.

— De meid, die vermoord werd?

— Ja... de arme Siska! Welnu, zij was Louise's zuster. Ik nam Louise als kind aan. dat meisje werd door Blooteknie's zuster in huis genomen en later verhuurd. Blooteknie was vroeg getrouwd en had twee kinderkens. Op zekere dag waren we samen te Mechelen. De Oostenrijkers waren toen meester in ons land. Ze hadden soldaten nodig. Wij bevonden ons in een herberg en een Oostenrijkse ronselaar trakteeerde ons mild. Toen we dronken waren liet hij ons een papier ondertekenen; wat er op stond wisten we niet. Maar toen we onze roes uitgeslagen hadden, ontwaakten we in een gevangenis en men zei ons dat we nu soldaten waren van de keizer van Oostenrijk.

— Dat papier was dus een aanmonsteringstuk? vroeg Sus.

— Ja.

— En was het geldig? Ge waart toch dronken toen ge het hebt ondertekend.

— Zo wierven de Oostenrijkers soldaten aan, jongen. Die ronselaar wist wel, waarom hij ons zo mild trakteeerde. Dat het stuk geldig was, ondervonden we diezelfde dag nog, toen we naar 't leger gezonden werden, ergens in Duitsland, waar weet ik niet. Maar ze hielden ons toch niet lang, we waren te veel de vrijheid gewoon. We deserteerden!

— Of ge gelijk hadt, vader.

— We trokken langs onbekende wegen over de bergen. We volgden de wagen van een koopman, menende dat die toch naar de een of andere stad moest. We kwamen dan ook in een stad of liever er bij, want we waagden ons niet binnen.

— Waart ge nog in uniform?

— Dat kunt ge begrijpen! Ons eerste werk was geweest, voor elk een pak

burgersklederen te stelen. Toch was het voorzichtigst maar buiten de steden te blijven, want de Oostenrijkers lieten hun deserteurs overal opsporen. We vroegen hier en daar de weg en na een lange reis geraakten wij in België, ergens nabij Luik. Spoedig waren we weer op de heide, want van Luik naar Mechelen was een kinderspel.

We braken 's nachts in een hoeve, hadden dus geld en namen de diligencie van Luik op Leuven en Brussel! We leefden toen als echte binders. Blooteknie's vrouw was dood en hij moest voor de kinderen zorgen. Hij beminde de kleinen hartelijk en zei menigmaal dat hij om hunentwil wel een ander leven zou willen leiden. Zijn vrouw had hem dit dikwijls gesmeekt, maar hij stierf als binder. Op zekere avond wilden we weder in een hoeve dringen, maar de boer verraste ons en schoot. Blooteknie was getroffen. 'k Kon hem nog meesleuren in een bosje, doch hij leefde maar enige minuten meer. Hij sprak me over zijn kindertjes en smeekte mij er voor te willen zorgen. Ik beloofde het hem en wilde beide meisjes in huis nemen, toen hun tante er ook een vroeg. Ik liet haar Siska en nam Louise mede. Ik beminde dat kind, vooral omdat zij mij altijd aan haar arme vader, mijn goede vriend, herinnerde. Dit is nu 't geheim, Sus.

— En weet Louise er niets van?

— Ze vermoedt het! Wie het haar ingeblazen heeft, weet ik niet. Misschien de pastoor, die de meisjes gedoopt heeft en in 't kerkeboek geschreven heeft, ofschoon ik dit niet geloven kan, want die pastoor heeft Louise nooit gesproken.

Sus Morré was tevreden.

— Cartouche heeft Siska vermoord... Siska was Louise's zuster... Louise zal mij helpen om Cartouche te doen vallen, dacht hij. Morgen of overmorgen moet ik Louise spreken.

De oude Morré zat droevig in zijn hoek.

— Nu is Louise weg, en eigenlijk is het goed, zei hij na een wijle gezwezen te hebben.

— Zeker is het goed, sprak zijn vrouw. En 'k wilde dat wij ook weg waren! Is dat een leven? 't Zal toch slecht eindigen.

— Ja, Louise heeft wel gedaan. Haar vader wilde ook een ander leven beginnen, maar kwam er niet toe, evenmin als ik het doen zal. Waar moet ik heen? Men kent mij als een binder, en om naar de vreemde te gaan ben ik veel te oud, hernam de vilder.

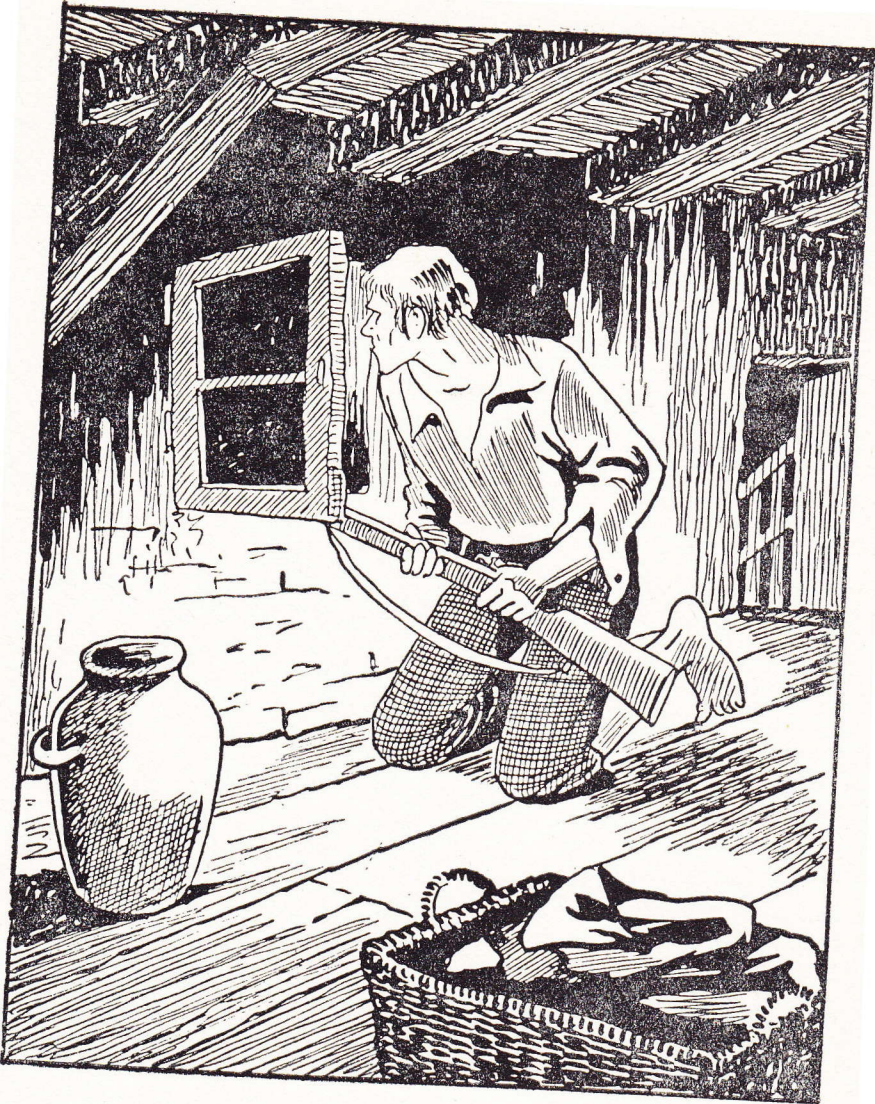
— Toe, toe, niet zo wanhopig! riep Sus op luchtigen toon. Ons leven is hier zo slecht niet! We zijn nu eenmaal binders, en ik heb geen goesting om te zwoegen en te zweten voor weinig geld.

— 't Zal eens slecht aflopen, voorspelde de vrouw weer.

— Wel neen, moeder, we zitten hier veilig! En de zoon stond op om uit te gaan.

Hij wilde alleen zijn en over zijn plannen nadenken. Louise moest hem helpen. Zij zou Cartouche ten val brengen.

— Maar ik loop niet in 't net, ik blijf vrij, ik wordt kapitein, zei de schelm bij zich zelve. Valt Louise ook, bah! ze is toch mijn zuster niet. Evenals Stijn, die ik eigenlijk naar de galg bracht, is ze een vreemde. En bovendien, welke middelen ik ook gebruiken moet, kan me niet schelen, maar baas wil ik worden.

Daar bespiedde hij het vreemd volkje.

Cartouche heeft Siska vermoord... Siska was Louise's zuster... Louise zal mijn werktuig zijn om de trotse kapitein uit de weg te ruimen.

Dit was nu het plan van Sus Morré, maar de oude dacht er zo niet over.

Het leven onder de bandieten was een doorn in zijn leven geworden. Een doorn die hem ieder uur van de dag verwondde en hem hevige pijn veroorzaakte.

En bij iedere stap die hij deed voelde hij de pijn van die wonde en het werd hem een groot verdriet.

Daarenboven was er iets in zijn hart gekomen dat hem de zaken werkelijker had doen inzien.

Hij had in die droeve nacht te Antwerpen Louise beloofd zich te beteren, en op het ogenblik dat hij het haar beloofde was hij overtuigd en oprecht.

Toen Sus was weggetrokken haalde hij het gesprek weer te berde, want hij was niet tevreden met wat zijn zoon hem gezegd had.

— Vrouw, zo begon hij, geloof mij, het ware toch het best dat we de zaak hier maar opgaven.

— Och man, treuzel nu niet, ge weet wat Sus er van zegt en ik ben het met hem eens.

— Maar de kruik gaat zolang te water tot ze breekt...

— Ge wordt oud, man, oordeel liever naar hetgeen de jongeren er over beslissen.

— Ouderdom brengt ook wijsheid mede.

— Maar minder wil...

— Wil is er ook niet nodig om het slechte pad tot het bittere einde te volgen...

— Maar van wat gaan we dan leven?

— Och, wij zullen overal wel ons brood verdienen, de wereld is zo groot. Ik denk zelfs dat wij elders ons brood beter verdienen dan hier, waar wij toch maar een beperkt getal verbruikers hebben.

— Maar wij delen toch steeds in de buit der bende.

— Wat me nog doet verlangen naar het veranderen van levenswijze is dat er eens een einde zal komen aan dit gevaarlijk spelletje.

Eens betaalt men het al. Als we gevat worden kan een ander hier de glazen spoelen, als er nog glazen uit te spoelen zijn wel te verstaan, want ik geloof dat dan heel het boeltje zal opgevouwen zijn.

— Maar wat maakt er u zo ongerust man? Ge zijt niet als anders. Gij hebt u altijd aangesteld als een der meest verknochtste leden van de bende.

— Ja, vrouw, er komt in een mens zijn leven een tijd dat hij begint na te denken. Onbezonnenheid maakt dan plaats voor een ander voelen, een voelen van voorzichtigheid... Sinds dat ik te Antwerpen geweest ben, is er inderdaad een verandering in mij gekomen en ik herhaal het, ik zou hieruit willen, hier verre van daan, niet alleen om mijn huid te redden, maar ook om tot een meer rechtvaardige levenswijze te geraken.

De vrouw was, ondanks zich zelve, toch getroffen.

— Daarenboven moet men niet te veel meer rekenen op de slordigheid van de Fransen. Wij hebben gezien dat zij zich in de laatste tijd veel meer om ons gingen bemoeien. De herhaalde aanvallen op de gevangenis te Heist, de bevrijding der pioniers, de moordaanslag in het huis van burggraaf de Poil te Antwerpen, alles heeft bijgewerkt om onze naam in ieders mond te brengen...

Vrouw Morré haalde de schouders op.

— Ge begint te tobben, man! Als we van hier verdreven worden, dan is er elders toch nog plaats om te wonen.

— Ja, op 't kerkhof! Als we gevat worden is onze zaak klaar. Kuich! Een val van 't mes en de guillotien heeft weer eens te meer haar werk gedaan.

— Men kan ons toch niets ten laste leggen om ons naar 't schavot te voeren.

— Men wordt vereerd met wien men verkeert.

— Maar feiten...

— Ja, ja, allemaal praat... Ge zult dat tegen de rechters zeggen... die zullen u een ander toontje doen zingen, en wat lager ook... Als wij er van geprofiteerd hebben zullen we ook van de straf profiteren.

— Brr: Het schavot! riep moeder Morré, terwijl ze de hand voor 't gelaat sloeg. Morré, man, ge wordt echt akelig. Allo, kom, pak 'n borrel, 't zal u wat opknappen!...

Dit zeggende schonk ze een kapper genever voor haar man.

LOUISE EN SUS MORRE

Sus Morré liet de klopper vallen op de poort van burggraaf de Poil's woning. Pierre deed open.

De binder was als een welgesteld burger gekleed en maakte op de knecht een gunstigen indruk.

— Wat wenst ge? vroeg deze.

— Meld Louise, dat haar broeder haar wenst te spreken, antwoordde de jonge Morré.

Pierre kreeg nu wantrouwen.

— Louise is niet te spreken! zei hij kort.

— Voor haar broeder ook niet! Ge liegt als ge dat zegt. Louise, mijn lieve zuster, zou mij niet meer willen zien? Ik kan het niet geloven!

— Wat komt ge doen?

— Mijn zuster bezoeken...

— Ge zijt zeker ook een binder?

— Neen... maar roep Louise, of zeg haar, dat ik hier ben; zij zal komen.

Pierre weifelde.

De bezoeker zag er eerlijk uit... en toch, was hij wel te vertrouwen?

Louise had Sus' stem gehoord en herkend en riep nu van boven:

— Pierre, laat mijn broeder hier komen!

— Ziet ge nu wel, dat Louise me niet verstoot, hernam Morré, zegevierend.

— Kom mee. zei Pierre.

Sus stapte achter de knecht de brede trap op.

— Daar is Louise's kamer... de deur staat al open sprak Pierre.

De jongeling trad binnen.

Louise scheen zeer ontroerd.

Gejaagd sloot ze de deur en riep toen angstig:

— Sus, hoe durft ge!

— En waarom niet? Mag ik mijn zuster niet bezoeken... mijn Louise!

En hij kuste haar innig, blijdschap veinzend over dit wederzien.

THE GREAT BRITAIN
1850
HARELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel II

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955